

ประเภทภูมิปัญญาด้าน ประดิษฐ์ แป้ง เครื่องทุ่นแรง

ชื่อภูมิปัญญา การทำมอง คำข้าว (ตำบลด้ามว)

วิธีทำ

1. ไปหาไม้ที่มีขนาดใหญ่และยาวพอสมควร เพื่อนำมาทำไม้มอง
2. แล้วไปหาไม้เสา 2 ต้น
3. เมื่อตัดมองและเสาแล้ว ก็ขุดหลุมแล้วนำเสาทั้งสองฝังดิน โดยให้เสาทั้งสองมีความยาวเท่ากัน มีความคงทน และเสาทั้งสอง ควรห่างกันประมาณ 1 เมตร
4. นำไม้มองที่ตัดมาแล้วนำมาตีกับเสาให้สนิทกัน โดยให้ไม้มอง มีความยาวไปกว่าเสาประมาณ 10 นิ้ว
5. เจาะรูไม้มองให้มีความกว้างพอประมาณ พอที่ตอกไม้สากลงได้ และไม้สากจะต้องไม่หลวมเกินไป และควรเจาะรูจากปลายไม้มองมาประมาณ 5-6 นิ้ว
6. หาไม้มองที่มีขนาดเท่าแขน มีความยาวประมาณ 20 นิ้ว
7. แล้วก็ตอกไม้สากที่รูไม้มอง โดยให้ไม้สากยาวประมาณ 20 นิ้ว
8. หลังจากนั้นก็เจาะรูเฉียงไปด้านข้าง เพื่อทำที่ของมอง
9. หาไม้ที่มีขนาดใหญ่พอสมควร และมีความยาวประมาณ 12-15 นิ้ว
10. แล้วไปหาไม้ที่มีขนาดเท่าแขน 2 ก้อม พร้อมเจาะรูให้กว้างพอประมาณ
11. แล้วตอกกับไม้ให้แน่นทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้มองไหลไปมาได้จึงทำให้ง่ายต่อการตำ ข้าว
12. หลังจากทำตัวมองเสร็จแล้ว เราก็ทำครกซึ่งเราสามารถทำครกได้หลายขนาดตามที่เรา ต้องการหาไม้ที่มีขนาดใหญ่พอประมาณ แล้วก็ทำให้ก้นครกเรียบ และหลังจากนั้นเราก็สามารถที่จะตำข้าวได้

หมายเหตุ ปัจจุบันนี้ไม่นิยมใช้กันแล้ว เพราะปัจจุบันนี้มีโรงสีข้าวอยู่แล้ว เราจะเห็นได้ว่ามองมีใช้ในสมัยโบราณเท่านั้น สมัยก่อนไม่มีเครื่องทุ่นแรงเหมือนสมัยนี้ ต้องใช้แรงงานตำข้าวซึ่งต้องใช้เวลาานพอสมควร

แหล่งข้อมูล

นางสาวบุศรินทร์ วังกะ

บ้านเลขที่ 131 หมู่ 8 ตำบลด้ามว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน